

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2026-2029

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Diagnoza – alkoholizm i narkomania na terenie miasta i gminy Czersk	5
2. Uzależnienia behawioralne w Polsce	16
3. Adresaci Programu	19
4. Zasoby umożliwiające realizację programu	19
5. Przeciwdziałanie problemom alkoholowym, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym – cele, zadania	26
6. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.	34
7. Spodziewane efekty realizacji Programu	35
8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	35
9. Źródła finansowania programu	36

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii to podstawowy dokument określający formę i zakres realizacji działań związanych z profilaktyką uzależnień na terenie gminy Czersk. Problem nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne oraz przemoc domowa to problemy społeczne, które niszczą nie tylko jednostkę, ale przede wszystkim działają destrukcyjnie na podstawową grupę społeczną jaką jest rodzina. Szereg negatywnych skutków związanych z uzależnieniami i przemocą powoduje szkody w wielu dziedzinach życia ludzi i prowadzi do kolejnych negatywnych zjawisk społecznych, jakimi są między innymi: ubóstwo, bezrobocie, przemoc domowa czy wykluczenie społeczne.

Program ma na celu stworzenie kompleksowego, spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zmniejszenia aktualnie występujących problemów wynikających ze spożywania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Niniejszy program jest częścią lokalnej strategii w zakresie zapobiegania i minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych oraz jest kontynuacją działań w obszarze profilaktyki zainicjowanych w latach poprzednich. Problematyka uzależnień wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w jej ramach działania powinny mieć charakter długofalowy.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a także zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gmin. Niniejszy program został opracowany w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji wcześniejszych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uwzględniając możliwości Gminy w oparciu o posiadane zasoby.

Program jest spójny między innymi z:

- Ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2024 poz.1670 ze zm.);
- Ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U.2023r. poz. 2151 ze zm.);
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 poz. 1939 ze zm.);
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024r. poz. 1673);
- Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (tj. Dz. U. z 2025 poz. 49.);
- Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2025 poz. 1214);
- Ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j Dz.U. z 2025 poz. 450 ze zm.);
- Ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j Dz.U. z 2024. poz. 146 ze zm.);

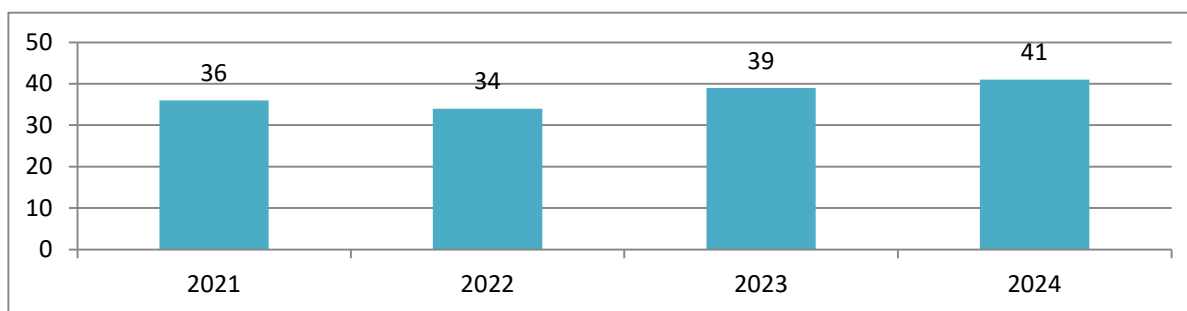
- Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1491 ze zm.);
- Ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1530 ze zm.);
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 1870);
- Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2030 stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 524/XLI/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2022 r;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czersk na lata 2021-2030;
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Gminie Czersk na lata 2025 – 2027;
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030.

1. Diagnoza – alkoholizm i narkomania na terenie miasta i gminy Czersk.

1.1. Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Centrum Usług Społecznych w Czersku to jednostka organizacyjna gminy, która ma służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Usługi oferowane przez Centrum Usług Społecznych w Czersku skierowane są do wszystkich mieszkańców gminy, nie tylko do osób korzystających z systemu pomocy społecznej. Programy usług społecznych tworzone w Centrum skierowane są zarówno do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach, jak i do ogółu mieszkańców. Funkcjonowanie Centrum Usług Społecznych w Czersku sprzyja rozwojowi współpracy w szczególności przez: koordynowanie usług z różnych systemów i informowanie o usługach świadczonych przez podmioty współpracujące z centrum oraz zlecanie usług społecznych organizacjom pozarządowym.

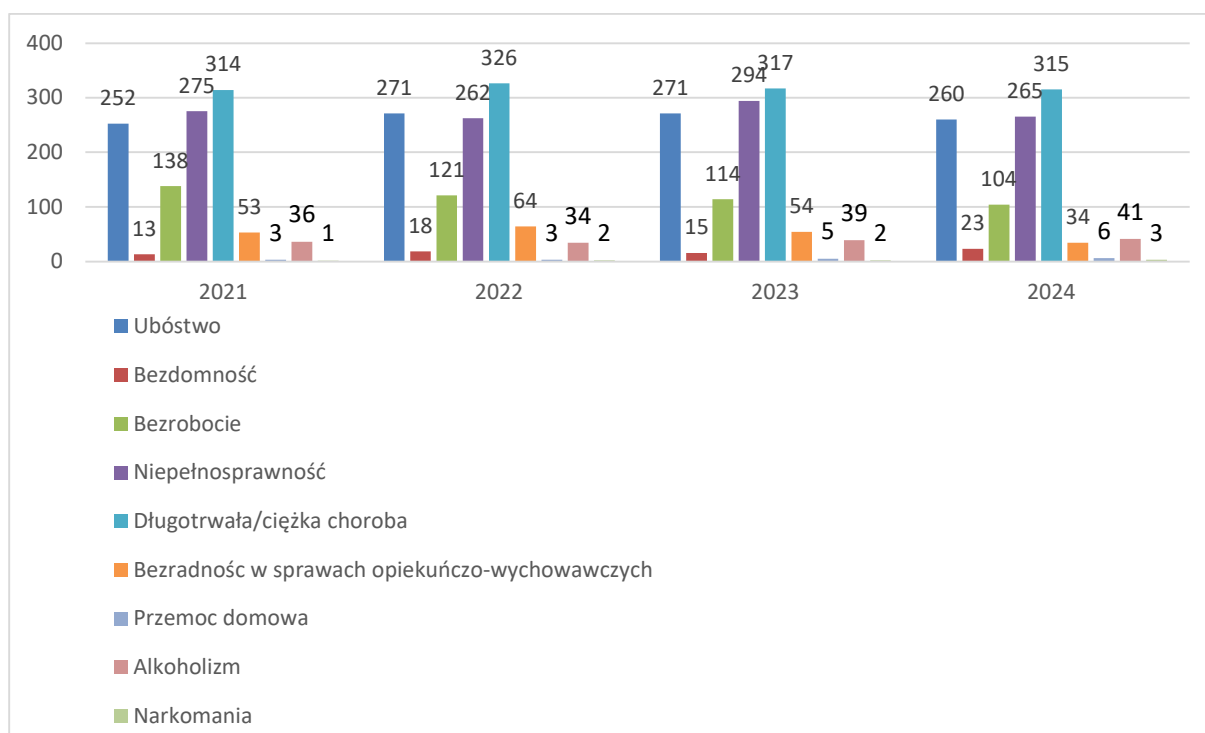
Wykres 1. Pomoc i wsparcie udzielone rodzinom ze względu na problem alkoholowy na przestrzeni lat 2021-2024.

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Centrum Usług Społecznych w Czersku udzieliło wsparcia z powodu trudnej sytuacji życiowej wywołanej problemem alkoholowym w 2021 roku – 36 rodzinom, w 2022 roku 34 rodzinom, w 2023 roku 39 rodzinom, a z kolei w roku 2024 wsparcia udzielono 41 rodzinom z problemem alkoholowym.

Wykres 2. Główne przyczyny korzystania z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2024.

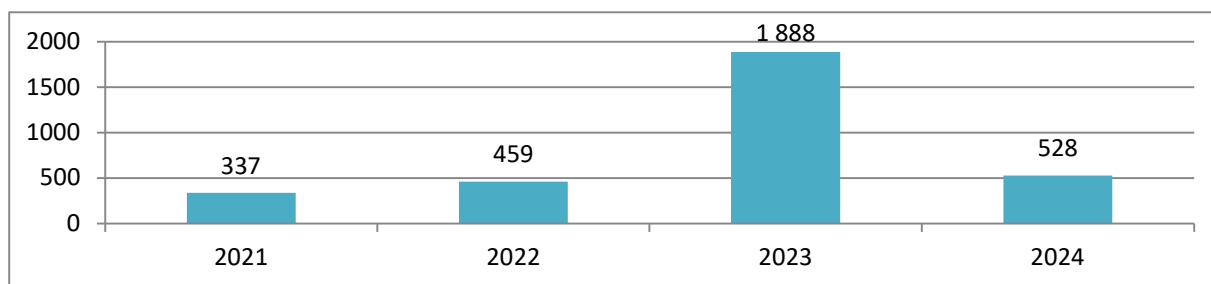
Źródło: Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Powyższy wykres wykazuje, że głównymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2024 były: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba. W mniejszym stopniu przyczynami korzystania z pomocy społecznej było bezrobocie, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc domowa, alkoholizm oraz narkomania.

1.2. Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku.

Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku jest jednostką organizacyjną Centrum Usług Społecznych w Czersku prowadzącą realizację oraz koordynację działań profilaktycznych zmierzających do podniesienia świadomości na temat uzależnień od alkoholu, narkotyków, innych substancji oraz uzależnień behawioralnych, jak i również realizuje większość zadań zawartych w niniejszym programie. W Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej w Czersku mieści się siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, świadczona jest pomoc psychologiczna dla Obywateli Ukrainy, odbywają się zajęcia profilaktyczno-edukacyjne oraz socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Czersk, jak i również szereg zajęć dla rodziców mających na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych.

Wykres 3. Liczba dzieci i młodzieży objętych programami rekomendowanymi w Gminie Czersk w latach 2021 – 2024.

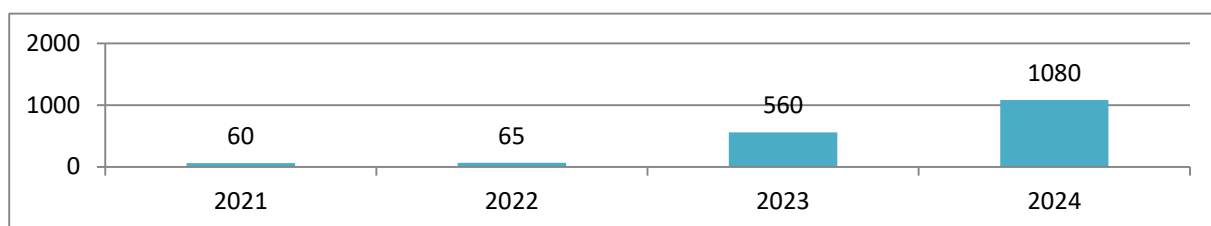
Źródło: Formularze PARPA/KCPU Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w latach 2021 – 2024.

Programy rekomendowane są programami promowanymi w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, ocenione pozytywnie w zależności od stopnia spełnienia standardów. Badania pokazują, że jedynie długofalowe programy uczące radzenia sobie z emocjami, dojrzałego budowania relacji z innymi, kształtujące system wartości przekładają się na ograniczenie w przyszłości przez ich uczestników używania substancji psychoaktywnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych.

W latach 2021-2024 uczniowie z terenu Gminy Czersk objęci byli programami:

- „Spójrz Inaczej” dla klas I-III,”
- „Spójrz Inaczej dla klas IV-VI”,
- „Unplugged”,
- „Przyjaciele Zippiego”,
- „Debata”,
- „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”,
- „Wspomaganie rozwoju psychospołecznego dzieci nieśmiałych”,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość”,
- „FreD Goes Net”.

Wykres 4. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych na przestrzeni lat 2021-2024 organizowanych w ramach GPPiRPAoPN.

Źródło: Formularze KCPU- Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w latach 2021 – 2024.

Różnorodne zajęcia rozwojowe stanowią istotny element systemu pomocy oraz odgrywają bardzo ważną rolę w procesie pomagania dzieciom, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych. Objęcie dzieci regularnym wsparciem w postaci zajęć opiekuńczych, przynosi pozytywne efekty w zakresie rozwoju osobowości dziecka, postępów w nauce oraz kształtowania relacji społecznych opartych na wzajemnej pomocy.

W Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej w Czersku prowadzony jest Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w ramach którego mieszkańcy Gminy Czersk mogą skorzystać ze wsparcia specjalistów: psychologów, pedagoga i specjalisty psychoterapii uzależnień.

Wykres nr 5. Liczba osób korzystających z porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w poszczególnych kategoriach klientów:

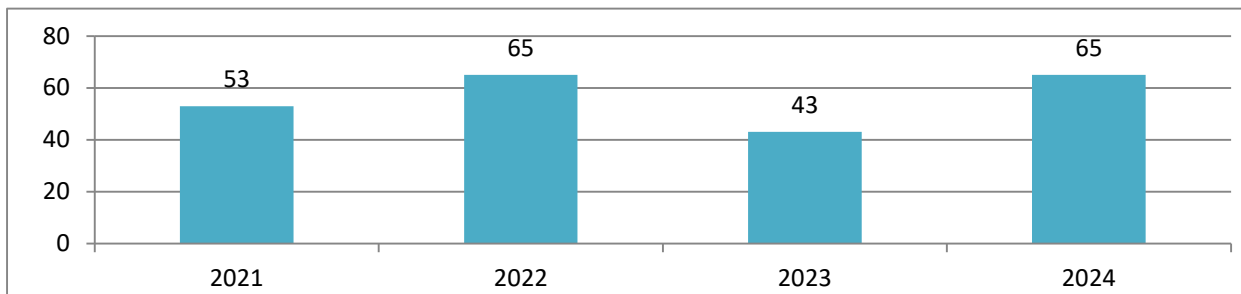
Z powyższej tabeli wynika, że w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2021-2024 najwięcej porad udzielono osobom dotkniętym problemem alkoholowym. Z poradnictwa skorzystały również osoby z problemem narkotykowym, członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz osoby uwikłane w przemoc domową.

1.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to organ powołany przez Burmistrza, którego głównym celem jest zapobieganie i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu na terenie gminy. Do głównych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku należy: podejmowanie działań mających na celu motywowanie osób pijących w sposób problemowy, powodujących rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylających się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócających spokój lub porządek publiczny do podjęcia leczenia odwykowego. Do kolejnych zadań GKRPA należy:

- kierowanie na badanie przez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują demoralizację nieletnich, rozpad życia rodzinnego, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny, albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
- kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób nadużywających alkoholu,
- opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych,
- przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia przemocy domowej,
- współpraca w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk oraz Grupach Diagnostyczno-Pomocowych,
- prowadzenie działalności wychowawczej i informacyjnej,
- rozpowszechnianie informacji na temat funkcjonujących miejsc wsparcia,
- współpraca z komornikiem sądowym w zakresie doręczeń komorniczych,
- zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu skutecznego wsparcia w podjęciu terapii stacjonarnej: motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia, podejmowanie działań formalnych umożliwiających skierowanie na leczenie, współpraca z szpitalnymi oddziałami i placówkami leczenia uzależnień, zapewnienie wsparcia rodzinie osoby uzależnionej w trakcie procesu leczenia.

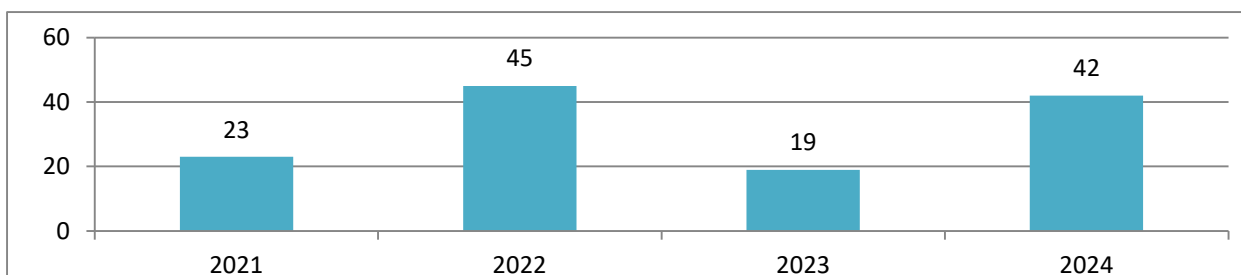
Wykres 6. Liczba wniosków o wszczęcie procedury zmierzającej do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku na przestrzeni lat 2021-2024.

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

Powyższy wykres wskazuje, że w 2021 roku do GKRPA wpłynęły 53 wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, w 2022 roku liczba skierowanych wniosków wynosiła 65. W roku 2023 wpłynęły 43 wnioski, natomiast w 2024 wpłynęło 65 wniosków.

Wykres 6. Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowanych do Sądu Rejonowego w Chojnicach.

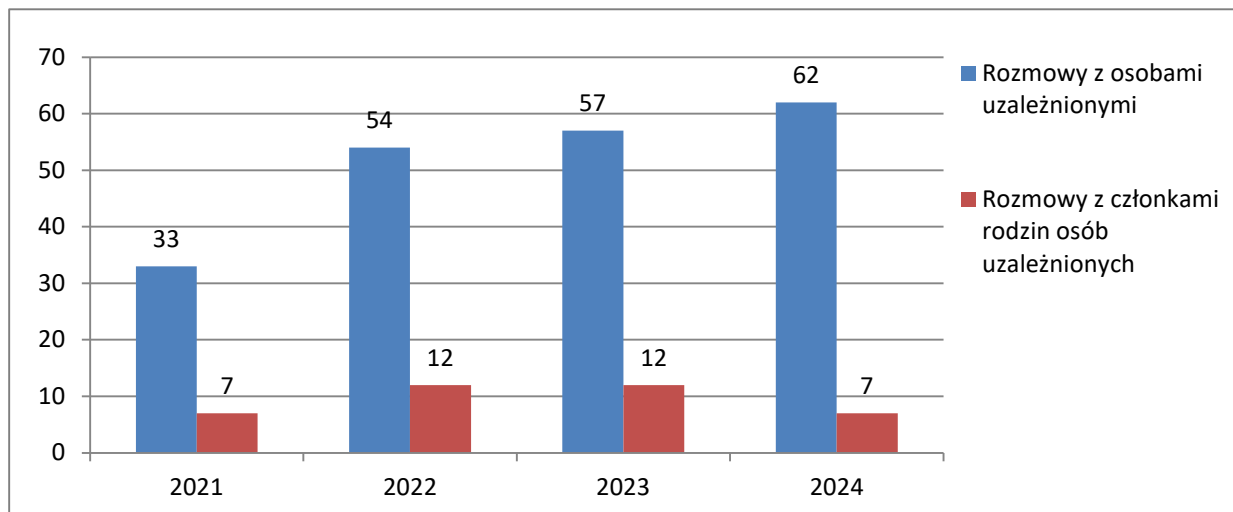

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

W roku 2021 liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Chojnicach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wynosiła 23, w roku kolejnym 45, w roku 2023 – 19, natomiast w 2024 roku były to 42 wnioski. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego¹.

¹ art. 24 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982

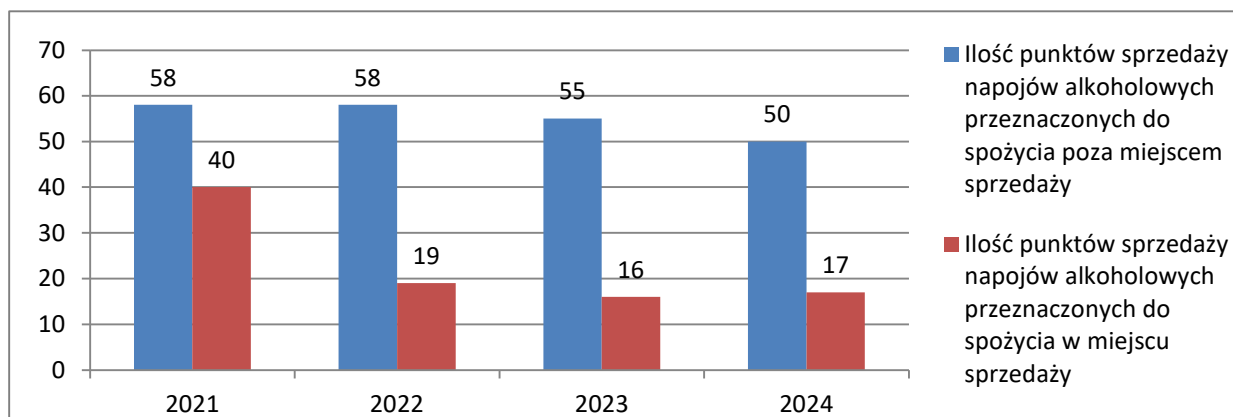
Wykres 7. Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy w latach 2021-2024.

Źródło: Dane GKRPA w Czersku

W roku 2021 liczba osób, z którymi członkowie komisji przeprowadzili rozmowy wynosiła 33, natomiast w roku 2022 wzrosła i wynosiła 54. W roku 2023 komisja przeprowadziła rozmowy z 57 osobami, natomiast w roku 2024 były to 62 osoby. Ponadto członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z członkami rodzin osób, względem których skierowano wniosek w celu jego weryfikacji.

Wykres 8. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych działających w Gminie Czersk

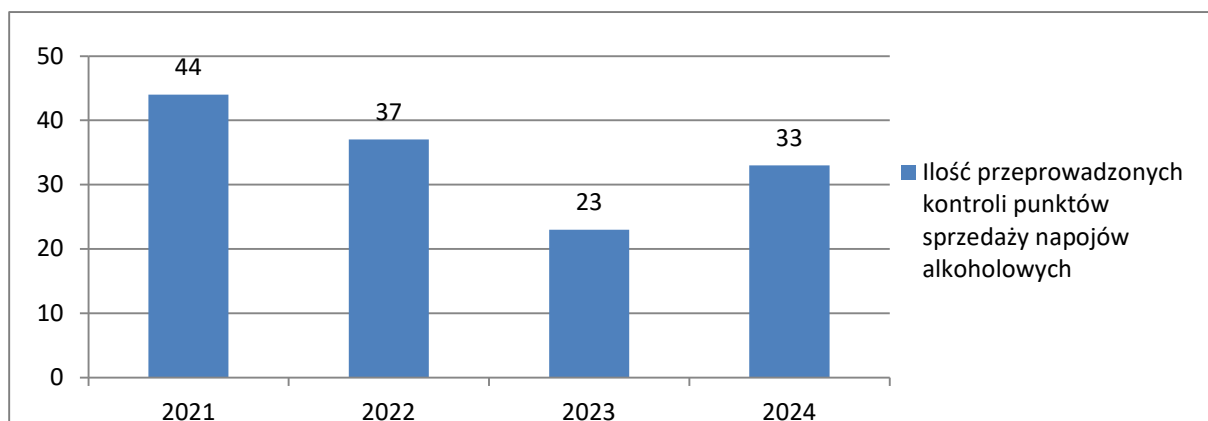
Źródło: Dane GKRPA w Czersku

Uchwała w sprawie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych to decyzja samorządu, która ogranicza liczbę zezwoleń na sprzedaż alkoholu na danym terenie. Zgodnie z Uchwałą nr XLV/421/18 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie określenia liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- Określa się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie gminy Czersk, dla poszczególnych ich rodzajów:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 85 zezwoleń
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 70 zezwoleń
 - powyżej 18% zawartości alkoholu – 60 zezwoleń

- Określa się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie gminy Czersk, dla poszczególnych ich rodzajów:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 40 zezwoleń
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 15 zezwoleń
 - powyżej 18% zawartości alkoholu – 15 zezwoleń.

Wykres 9. Ilość przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Czersk przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na przestrzeni lat 2021-2024.

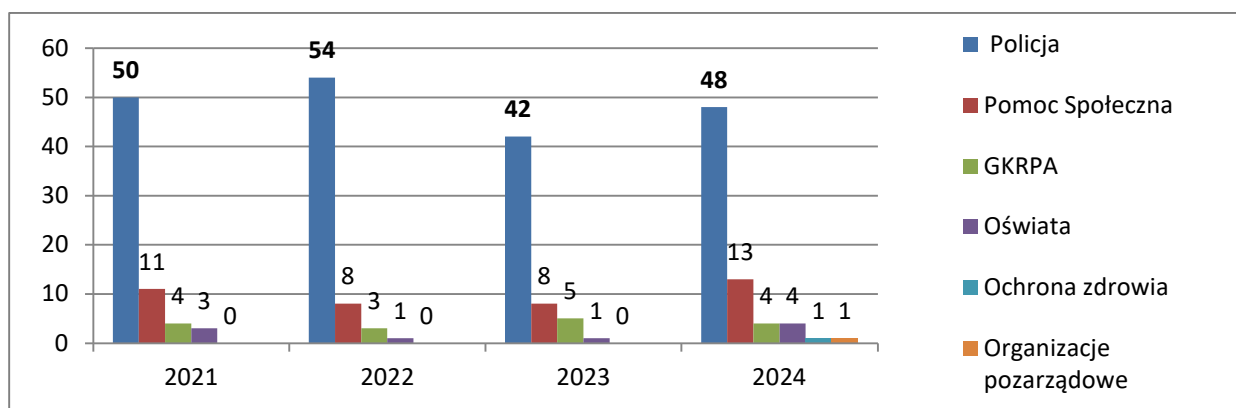
Corocznie przed realizacją kontroli sporządzana jest Analiza Prawdopodobieństwa Naruszenia Prawa w Zakresie Przestrzegania Zasad i Warunków Korzystania z Zezwoleń na Sprzedaż Napojów Alkoholowych w celu wskazania przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży napojów alkoholowych prowadzoną na podstawie zezwoleń wydanych przez Burmistrza Czerska, u których przeprowadzona zostanie kontrola.

1.4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk.

Przemoc domowa czyli zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny naruszające prawa i dobra osobiste, bardzo często jest związana z nadużywaniem alkoholu. Osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości mogą tracić samokontrolę i zachowywać się w nieprzewidywalny sposób. U osób mających tendencję do zachowań agresywnych istnieje ryzyko, iż pod wpływem alkoholu zanikną hamulce wewnętrzne oraz zakazy krępujące jego zachowanie, mogące prowadzić do zachowań przemocowych.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy domowej, w tym realizację procedury „Niebieskie Karty”.

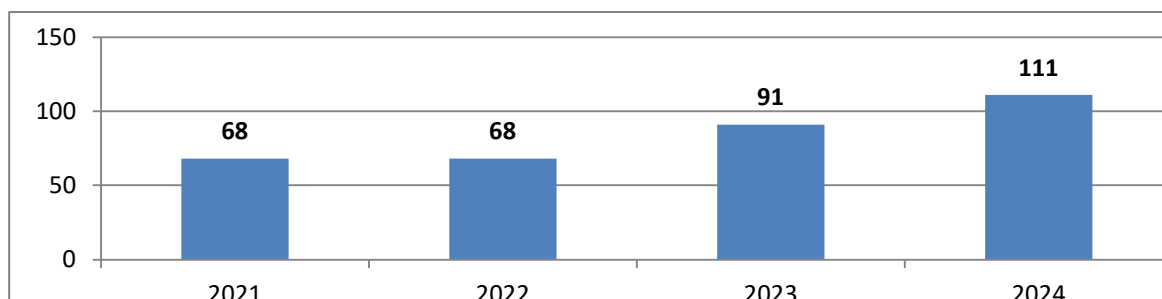
Wykres 9. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2024 z podziałem na podmioty wszczynające.

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Czersku

Powyższy wykres wskazuje, że w latach 2021-2024 najczęściej procedur Niebieskie Karty zostało wszczętych przez Policję, procedury zostały uruchamiane w mniejszym stopniu przez Pomoc Społeczną, GKRPA, Oświatę, Ochronę zdrowia oraz Organizację Pozarządową. Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2024 kształtuje się następująco: 2021r – 68 procedur NK, 2022r – 66 procedur NK, 2023r – 56 procedur NK, 2024r – 71 procedur NK.

Wykres 10. Liczba spotkań Grup Diagnostyczno-Pomocowych w latach 2021-2024.

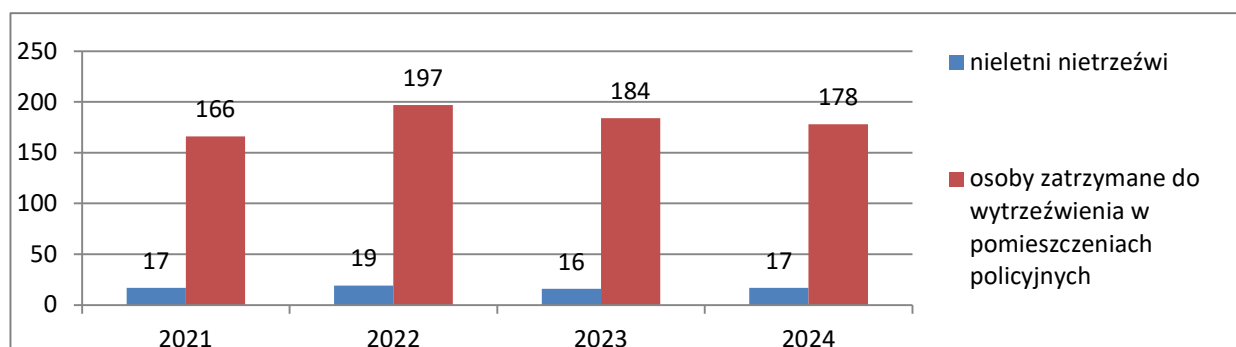
Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Czersku

Na przestrzeni lat 2021 – 2024 odnotować możemy wzrost liczby spotkań Grup Diagnostyczno-Pomocowych. Zakładać można, iż rosnąca liczba wszczętych procedur jest związana przede wszystkim ze zmniejszeniem społecznej akceptacji dla zjawiska przemocy. Grupy Diagnostyczno-Pomocowe spotykają się, aby szybko i skutecznie zorganizować pomoc dla ofiar przemocy i zatrzymać przemoc domową przy współpracy wielu instytucji. Wzrost liczby spotkań wynika również ze zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, wprowadzających 9-miesięczny obowiązkowy monitoring sytuacji rodzin po zakończeniu procedury. Działania te mają na celu dalszą obserwację i ocenę sytuacji uczestników, w tym przede wszystkim osoby doznającej przemocy i osoby ją stosującej, w celu zapobiegania dalszemu stosowaniu przemocy.

1.5. Komisariatu Policji w Czersku – statystyka.

Policja w ramach prowadzonych czynności podejmuje między innymi szereg interwencji związanych z naruszeniem prawa przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

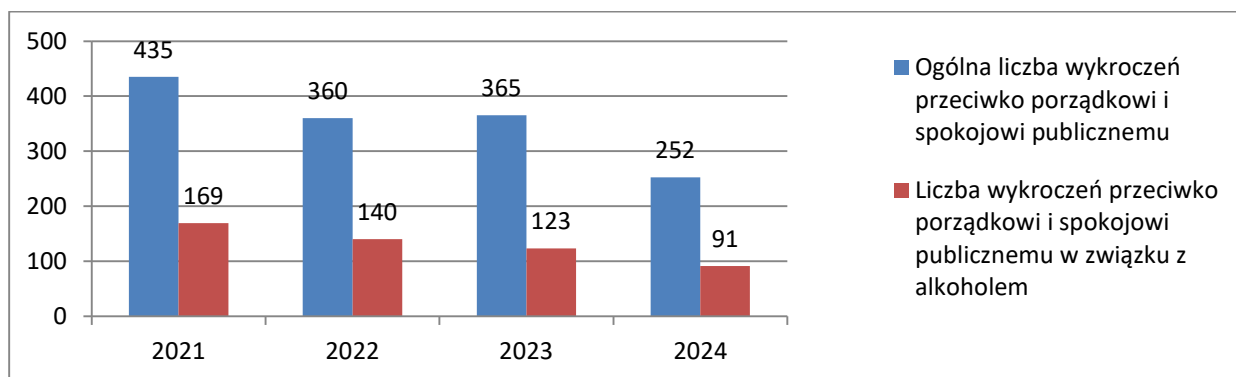
Wykres 11. Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia w Policyjnym Pomieszczeniu Dla Osób Zatrzymanych oraz nietrzeźwi nieletni.

Źródło: Dane KP Czersk

W roku 2021 liczba osób zatrzymanych w PDOZ wynosiła 166, z kolei w roku 2022 – 197, natomiast w roku 2023 – 184 osoby, a w roku 2024- 178 osób. Liczba zatrzymanych nietrzeźwych nieletnich wynosiła w roku 2021 – 17 osób, w roku 2022- 19 osób, w roku 2023 – 16 osób, natomiast w roku 2024 – 17 osób.

Wykres 12. Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu.

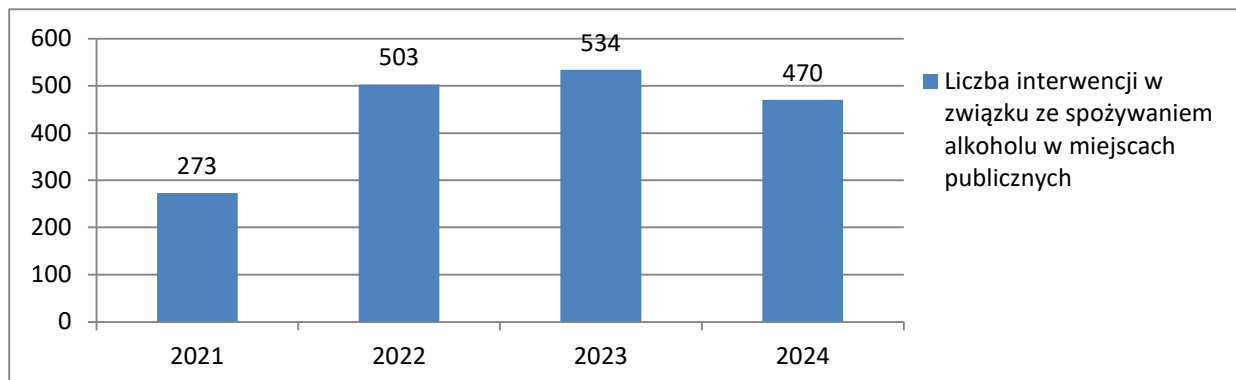

Źródło: Dane KP Czersk

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń szczegółowo określa zachowania, które są uznawane jako wykroczenie przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu. Są to między innymi: zakłócanie spokoju lub wywołanie zgorszenia, publiczne nawoływanie do popełnienia przestępstwa, naruszanie przepisów o zachowywaniu się w miejscach publicznych, kąpiel w miejscach zabronionych, żebranie w miejscu publicznym, bezprawne umieszczenie ogłoszenia lub plakatu, naruszenie warunków sytuowania reklamy².

² Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń

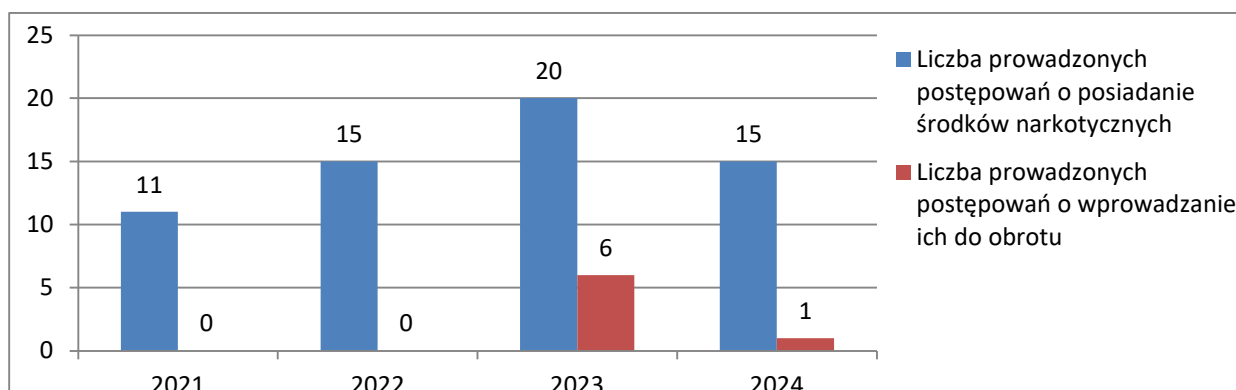
Wykres 13. Liczba interwencji w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych.

Źródło: Dane KP Czersk

Wysoka liczba interwencji w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych na przełomie lat 2021 - 2024 ma ścisły związek z większą aktywnością funkcjonariuszy Policji oraz brakiem społecznej akceptacji na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.

Wykres 14. Liczba prowadzonych postępowań o posiadanie środków narkotycznych i wprowadzanie ich do obrotu w Gminie Czersk.

Źródło: Dane KP Czersk

Według danych Komisariatu Policji w Czersku liczba prowadzonych postępowań w związku z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii prezentuje się następująco: w 2021 roku prowadzono 11 postępowań o posiadanie środków narkotycznych, w roku 2022 – 15 postępowań, z kolei w roku 2023 – 20 postępowań, a w 2024 roku prowadzono 15 postępowań o posiadanie środków narkotycznych. W latach 2021-2022 nie prowadzono postępowań o wprowadzenie ich do obrotu, z kolei w 2023r. prowadzono ich 6, a w 2024 roku – 1 postępowanie.

Problemy związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych są szczególnie niepokojącym i trudnym do wyeliminowania zjawiskiem. Warto zaznaczyć, że problem narkomanii jest problemem nie tylko jednostki lecz całego społeczeństwa. Nawet, jeśli nie dotyka nas bezpośrednio. Niestety środki narkotyczne są zdecydowanie łatwiej dostępne, gdyż bez problemu można zamówić je choćby przez Internet, nie wychodząc z domu.

2. Uzależnienia behawioralne w Polsce.

Uzależnienia behawioralne to nowa grupa uzależnień oraz zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są między innymi: zakupoholizm, fonoholizm, pracoholizm oraz patologiczny hazard.

2.1. Hazard.

Uzależnienie od hazardu jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Jest określane, jako patologiczny hazard, nałogowe granie, hazard przymusowy. Bywa nazywane ukrytym nałogiem, bowiem w przeciwieństwie do innych uzależnień nie wywołuje widocznych dla otoczenia symptomów i można go dość łatwo ukryć. O diagnozie tego zaburzenia nie decyduje rodzaj uprawianej gry, lecz sposób grania, który z czasem staje się sensem życia dla osoby uzależnionej i główną motywacją życiową. Aktywność związana z graniem jest dominującą aktywnością, która często prowadzi do utraty pracy, rodziny, dóbr materialnych i marginalizacji społecznej. Bez względu na ponoszone koszty nałogowy hazardzista wraca do gry i popędu tego nie sposób powstrzymać.

2.2. Internet.

Uzależnienie od Internetu (siecioholizm) oznacza utratę kontroli nad korzystaniem z niego, co może prowadzić do szeregu negatywnych konsekwencji. Skutki te obejmują izolację, zaniedbanie relacji społecznych oraz innych form aktywności, takich jak nauka, aktywny wypoczynek, higiena osobista, a nawet zdrowie. Czynniki, które mogą prowadzić do uzależnienia, to między innymi:

- bezustanne przebywanie online, które dostarcza uczucia odprężenia i przyjemności,
- konieczność bycia na bieżąco, co skutkuje stałym śledzeniem i dowiadywaniem się, co dzieje się w świecie Internetu,
- korzystanie z portali społecznościowych,
- graniu w gry online oraz gry hazardowe,
- uzależnienie od poczty elektronicznej, komunikatorów oraz czatów,
- zakupy internetowe, zwłaszcza uczestnictwo w okazyjnych aukcjach w serwisach zakupowych,
- przeglądanie stron z pornografią.

Ludzie uzależnieni nie są świadomi istniejącego ryzyka, czasami ignorują je lub celowo starają się je ukryć. Liczba godzin spędzanych online stanowi istotny fragment ich codziennego życia.

2.3. Media Społecznościowe.

Uzależnienie od mediów społecznościowych to zjawisko, które dotyka coraz większej liczby osób. Charakteryzuje się ono nadmiernym korzystaniem z platform społecznościowych, co prowadzi do zakłócenia codziennego życia i relacji interpersonalnych. Osoby uzależnione często spędzają wiele godzin na przeglądaniu aktualności, publikując treści lub komunikując się z innymi, ignorując przy tym inne obowiązki i aktywności.

Uzależnienie od mediów społecznościowych można zdefiniować jako stan, w którym korzystanie z tych platform staje się priorytetem w życiu danej osoby, prowadząc do negatywnych skutków. Objawy uzależnienia od mediów społecznościowych obejmują:

- nieustanne myślenie o mediach społecznościowych,
- potrzebę ciągłego sprawdzania powiadomień,
- unikanie interakcji w rzeczywistości na rzecz kontaktów online,
- uczucie lęku lub frustracji, gdy nie ma dostępu do Internetu.

2.4. Telefon.

Uzależnienie od telefonu jest zaliczane do grupy uzależnień behawioralnych oraz polega na nadmiernym zainteresowaniu telefonem komórkowym. Korzystanie z urządzenia wykracza poza zwyczajowe ramy i wpływa niekorzystnie na codzienne funkcjonowanie. Uzależnienie od telefonu komórkowego fachowo określa się mianem "fonoholizm". O uzależnieniu od telefonu komórkowego mówi się, gdy dana osoba korzysta z urządzenia przez większość czasu w ciągu dnia. Przekłada się to na wykonywanie obowiązków domowych, związanych z pracą i nauką. Pojawia się przymus korzystania z telefonu, który jest tak silny, że niemożliwe jest jego pokonanie. Osoba uzależniona nie kontroluje swojego zachowania. Sięga po smartfona średnio co kilka minut. W przypadku uzależnienia od telefonu komórkowego zwykle pojawiają się następujące objawy:

- spędzanie dużej ilości czasu w ciągu dnia na korzystaniu z telefonu (w tym w mediach społecznościowych lub grach mobilnych),
- odczuwanie przymusu wykonywania połączeń lub pisania wiadomości tekstowych,
- nieustanne zerkanie na ekran telefonu komórkowego,
- ograniczenie realnych spotkań z rodziną i znajomymi oraz kontaktowanie się z nimi wyłącznie za pomocą telefonu,
- zaniedbywanie swoich obowiązków,
- zrezygnowanie z innych form aktywności i możliwości spędzania wolnego czasu na rzecz telefonu komórkowego,
- strach przed samotnością,
- pogorszenie nastroju (a nawet agresja) w sytuacji, gdy niemożliwe jest korzystanie z telefonu komórkowego.

Z uzależnieniem od telefonu wiąże się też zjawisko FOMO (fear of missing out), czyli strach przed pominięciem. Jest to obawa przed przegapieniem informacji ze świata lub kręgu znajomych, okazji do interakcji społecznej, wydarzenia lub możliwości inwestycji. Dlatego osoby uzależnione nieustannie przeglądają newsy lub media społecznościowe, by być na bieżąco.

2.5. Praca.

Pracoholizm to zaburzenie psychologiczne, które manifestuje się jako nadmierne zaangażowanie w pracę i przymus pracy, często kosztem życia osobistego i zdrowia. Osoba uzależniona od pracy odczuwa nieustanną potrzebę wykonywania obowiązków zawodowych, nawet jeśli nie przynosi to jej zadowolenia. Takie objawy pracoholizmu mogą prowadzić do zaniedbywania relacji z innymi ludźmi, problemów ze snem, a nawet bólów głowy. Pracoholizm jest porównywany do alkoholizmu, aby podkreślić jego negatywny wpływ na życie pacjenta. Diagnoza tego zaburzenia wymaga interwencji psychologa lub psychoterapeuty, ponieważ leczenie często obejmuje psychoterapię mającą na celu przywrócenie zaburzonej równowagi między pracą, a życiem rodzinnym. Kluczowe jest rozpoznanie, że nadmierne zaangażowanie w pracę może być mechanizmem kompensacyjnym dla niskiego poczucia własnej wartości lub perfekcjonizmu. Pracoholizm jest zatem bardziej niż tylko ciężką pracą – to behawioralny mechanizm uzależnienia, który wymaga zrozumienia i wsparcia, aby osoba uzależniona mogła odzyskać kontrolę nad swoim życiem.

2.6. Zakupy.

Zakupoholizm to uzależnienie behawioralne objawiające się niekontrolowanym, obsesyjnym kupowaniem rzeczy, których nie potrzebujemy, a które służą rozładowaniu wewnętrznego napięcia, stresu lub poprawie nastroju. Osoba uzależniona doświadcza silnego przymusu do zakupów, a po nich często pojawia się poczucie winy, wstydu i inne negatywne emocje, które nasilają się w miarę rozwoju nałogu. Charakterystyka problemu:

- Przymus kupowania: Osoba odczuwa niepohamowaną potrzebę nabywania produktów lub usług, nawet jeśli ich nie potrzebuje.
- Redukcja negatywnych emocji: Zakupy służą jako sposób na chwilowe obniżenie napięcia, lęku, smutku czy poczucia niedowartościowania.
- Utrata kontroli: Nie można powstrzymać się przed zakupami, które często są impulsive, nieplanowane i nadmierne.
- Poczucie winy i wstyd: Po ustąpieniu euforii, którą daje zakup, pojawiają się wyrzuty sumienia i poczucie porażki.
- Wzrost tolerancji: Z czasem konieczne jest wydawanie coraz większych kwot, aby uzyskać ten sam efekt ulgi.
- Negatywne konsekwencje: Nałóg prowadzi do poważnych problemów finansowych, osobistych i społecznych.

Niekontrolowane zakupy mogą stanowić formę nawykowego, kompulsywnego rozładowywania napięcia emocjonalnego, uśmierzania trudnych do zniesienia emocji, czy też kontrolowania samopoczucia w sposób analogiczny do mechanizmów typowych dla innych uzależnień.

3. Adresaci Programu.

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta i gminy Czersk, a w szczególności dzieci i młodzież szkolna, osoby uzależnione od alkoholu, osoby pijące szkodliwie oraz ich rodziny, osoby współuzależnione, osoby uwikłane w przemoc domową, osoby zagrożone problemem uzależnienia oraz seniorzy.

Adresatami Programu są również osoby pracujące w obszarze profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w tym przedstawiciele instytucji, służb i organizacji pozarządowych.

4. Zasoby umożliwiające realizację programu.

4.1. Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Centrum Usług Społecznych w Czersku to jednostka organizacyjna gminy, która służy rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Usługi oferowane przez Centrum Usług Społecznych w Czersku skierowane są do wszystkich mieszkańców gminy, nie tylko do osób korzystających z systemu pomocy społecznej. Programy usług społecznych tworzone w Centrum skierowane są zarówno do osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach, jak i do ogółu mieszkańców. Funkcjonowanie Centrum Usług Społecznych w Czersku sprzyja rozwojowi współpracy w szczególności przez: koordynowanie usług z różnych systemów i informowanie o usługach świadczonych przez podmioty współpracujące z centrum oraz zlecanie usług społecznych przez centra usług społecznych organizacjom pozarządowym.

W skład Centrum wchodzi następujące działy i stanowiska:

- Dział Administracji,
- Dział Kadr i Płac,
- Dział Finansowo – Sprawozdawczy,
- Dział Pracy Socjalnej i Wspierania Rodziny,
- Dział Świadczeń Rodzinnych,
- Dział Funduszu Alimentacyjnego,
- Organizator Usług Społecznych kierujący Zespołem ds. organizowania usług społecznych, w skład którego wchodzi:
 - Organizator Społeczności Lokalnej,
 - Koordynatorzy Indywidualnych Planów Usług Społecznych,
- Samodzielne stanowisko ds. dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- Samodzielne stanowisko ds. zamówień publicznych, pozyskiwania środków zewnętrznych i realizacji projektów,
- Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Jednostki strukturalne Centrum:

- Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku, ul. Batorego 4a,
- Centrum "Reaktywacja" w Czersku, ul. Kolejowa 7,
- Dzienny Dom „Senior+” w Czersku, ul. Królowej Jadwigi.

4.2. Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Cziersku

Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Cziersku jest jednostką organizacyjną Centrum Usług Społecznych w Cziersku. Do zadań ośrodka należy między innymi:

- udzielanie konsultacji, porad, wsparcia osobom i rodzinom w zakresie uzależnień i przemocy domowej,
- organizacja poradnictwa psychologicznego,
- zabezpieczenie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego,
- organizacja zajęć profilaktyczno-edukacyjnych oraz socjoterapeutycznych,
- organizacja zajęć wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców,
- realizacja kampanii i innych działań o charakterze profilaktycznym,
- realizacja poszczególnych zadań przedstawionych w niniejszym programie.

W Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej w Cziersku mieści się siedziba:

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cziersku,
- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Cziersk,
- Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego,
- Pomocy psychologicznej dla Obywateli Ukrainy,
- Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

4.3. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny świadczy bezpłatną pomoc w postaci poradnictwa, konsultacji i udzielania wsparcia mieszkańcom Gminy Cziersk w szczególności osobom i rodzinom:

- uzależnionym od alkoholu, zagrożonym uzależnieniem, pijącym alkohol w sposób ryzykowny, współuzależnionym od alkoholu,
- eksperymentującym z narkotykami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi,
- członkom rodziny osób eksperymentujących z narkotykami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi,
- dotkniętym przemocą domową,
- borykającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- znajdującym się w sytuacjach problemowych oraz kryzysowych,
- potrzebującym konsultacji w zakresie uzależnień behawioralnych,
- uzależnionym od czynności między innymi takich jak:
 - nadmierne granie w gry komputerowe,
 - nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych,
 - nadmierne korzystanie z Internetu, telefonu i tabletu,
 - kompulsywne i wewnętrzne potrzeby ciągłego wykonywania pracy kosztem innych obszarów życia,
 - niekontrolowane robienie zakupów wpływające niekorzystnie na funkcjonowanie człowieka.

4.4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. W Gminie Czersk na podstawie zarządzenia w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów:

- Centrum Usług Społecznych w Czersku,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policji,
- Oświaty:
 - Przedstawiciel Zespołu Szkół w Łęgu,
 - Przedstawiciel Zespołu Szkół w Rytlu,
 - Przedstawiciel Szkoły Podstawowej nr 1 w Czersku,
 - Przedstawiciel Liceum Ogólnokształcącego w Czersku,
 - Przedstawiciel Zespołu Szkół Specjalnych w Czersku,
 - Przedstawiciel Zespołu Szkół w Malachinie,
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Czersku,
- Sądu Rejonowego w Chojnicach.

Głównymi celami pracy Zespołu Interdyscyplinarnego są:

- pomoc rodzinom, osobom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężaniu ich problemów związanych z przemocą domową,
- efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu,
- współdziałanie z innymi podmiotami,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

4.5 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mieści się w Ośrodku Profilaktyki Rodzinnej w Czersku i funkcjonuje na podstawie Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powołani na mocy zarządzenia w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Główne zadania GKRPA:

- podejmowanie działań mających na celu zmotywowanie osób do poddania się diagnozie oraz podjęcia ewentualnego leczenia bądź terapii,

- prowadzenie działań mających na celu kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona ich przed przemocą,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

4.6. Dzienny Dom Senior+.

Dzienny Dom „Senior+” jest jednostką strukturalną Centrum Usług Społecznych w Czersku. Głównym przedmiotem działalności placówki jest wsparcie seniorów poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji. Uczestnikami Dziennego Domu „Senior+” w Czersku są osoby nieaktywne zawodowo w wieku 60+, zamieszkujący na terenie gminy Czersk. Dzienna liczba miejsc w DDS+ w Czersku wynosi 20. Dzienny Dom „Senior+” w Czersku bierze czynny udział w realizacji założeń Strategii Polityki Senioralnej Gminy Czersk do roku 2030. Placówka udziela wsparcia osobom starszym z terenu gminy Czersk w ramach oferty aktywizującej, opiekuńczej, edukacyjnej, kulturalnej, integracyjnej, rekreacyjnej, aktywności ruchowej i kinezyterapii. W placówce odbywają się zajęcia artystyczne, biblioterapia, muzykoterapia, grupa kabaretowa, edukacyjno-warsztatowe, warsztaty psychologiczne w grupie i indywidualne, warsztaty z rękodzieła, zajęcia kulinarne oraz działa klub gier karcianych, planszowych i komputerowych. Jednostka organizuje i wdraża w życie szereg cennych inicjatyw, między innymi: wycieczki, spotkania, pikniki integracyjne, spotkania okolicznościowe. Seniorzy są objęci działaniami: socjalnymi, edukacyjnymi, kulturalno-oświatowymi; sportowo-rekreacyjnymi, aktywności ruchowej, kinezyterapii, aktywizującymi społecznie oraz terapii zajęciowej.

4.7. Centrum Reaktywacja.

Centrum skupia dwie odrębne placówki: punkt opieki dziennej - przeznaczony dla osób niesamodzielnych i ich opiekunów oraz placówkę wsparcia dziennego - miejsce spotkań dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 17 lat.

- Punkt opieki dziennej - W placówce regularnie odbywają się zajęcia aktywności ruchowej, gimnastyka, rehabilitacja, porady pielęgniarskie, zajęcia kulinarne, muzykoterapia, warsztaty z psychologiem, a także organizowane są wycieczki kulturalne, krajoznawcze i integracyjne. W Punkcie opieki dziennej oferowana jest pomoc i wsparcie psychologa, pielęgniarki, rehabilitanta, terapeuty zajęciowego, opiekunów, asystentów.
- Placówka wsparcia dziennego - Placówka organizuje pomoc rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej na rzecz dziecka, głównie - poprzez organizację czasu wolnego. W Placówce wsparcia dziennego organizowane są zajęcia sportowe, rekreacyjne, kulturalno-edukacyjne. Organizowane są wycieczki oraz imprezy okolicznościowe.

4.8. Placówki Oświatowe.

Nieodłącznym elementem działalności każdej placówki oświatowej jest program profilaktyki, którego celem jest:

- podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki,
- prowadzenie edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia,
- organizacja zajęć psychoedukacyjnych w celu wspomagania wychowawczej funkcji rodziny, zapobieganiu zachowaniom dysfunkcyjnym uczniów oraz wspieraniu ich rozwoju,
- organizacja warsztatów dla rodziców i nauczycieli w celu doskonalenia umiejętności z zakresu komunikacji społecznej oraz umiejętności wychowawczych.

4.9. Komisariat Policji w Czersku.

Głównym celem działań jest zapobieganie wszelkim zjawiskom kryminogennym przy współpracy z organami państwowymi, samorządem lokalnym oraz organizacjami społecznymi. Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Czersku w zakresie profilaktyki prowadzą szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży, mających na celu przedstawienie konsekwencji i zagrożeń związanych z eksperymentowaniem z wszelkimi substancjami zmieniającymi świadomość, jak i również prowadzą działania prewencyjne oraz edukacyjne skierowane do osób dorosłych. Funkcjonariusze wchodzi także w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych, w ramach czego prowadzą działania oraz monitoring w rodzinach, w których wdrożono procedurę „Niebieska Karta”.

4.10. Służba zdrowia.

W Gminie Czersk funkcjonuje kilka placówek medycznych, których naczelnym zadaniem jest zapewnienie opieki zdrowotnej podstawowej, pomocy doraźnej oraz działalności profilaktycznej.

- SP ZOZ w Czersku, ul. Królowej Jadwigi 4, 89-650 Czersk,
- WOZ w Łęgu, ul. Dworcowa 15, 89-652 Łąg,
- WOZ w Rytlu, ul. Ostrowska 18a, 89-642 Rytel,
- NZOZ "MEDICUS", ul. Batorego 4B, 89-650 Czersk.

4.11. Poradnia Leczenia Uzależnień.

W SP ZOZ w Czersku wśród poradni lekarskich w ramach kontraktu z NFZ działa Poradnia Leczenia Uzależnień, do której zadań należy:

- realizacja programów psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych (terapia podstawowa),
- udzielanie indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych i rehabilitacyjnych,
- prowadzenie działań konsultacyjno-edukacyjnych dla członków rodzin osób uzależnionych.

Psychoterapia to cykl spotkań ze specjalistą, w ramach spotkań indywidualnych i grupowych, podczas których poszukuje się oraz analizuje poszczególne problemy pacjentów, a następnie

wspólnie poszukuje się sposobu na poradzenie sobie z problemem. Celem psychoterapii jest lepsze zrozumienie samego siebie, swoich emocji i zachowań.

4.12. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży

SP ZOZ w Czersku prowadzi swoją działalność w ramach świadczeń finansowanych przez NFZ w kierunku poprawy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. W związku z powyższym w ramach kontraktu z NFZ działa Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży - I poziom referencyjny. Psychologowie, psychoterapeuci, terapeuci środowiskowi ośrodka oferują:

- porady diagnostyczne,
- porady psychologiczne,
- psychoterapię: indywidualną, rodzinną, grupową,
- wsparcie psychospołeczne,
- wizytę, poradę domową lub środowiskową.

Opieka skierowana jest do dzieci i młodzieży, które nie wymagają opieki psychiatry, a np.:

- odczuwają lęk wynikający z obecnej sytuacji związanej z COVID-19 lub wprowadzenia nauki zdalnej, mają trudności w kontaktach społecznych, rówieśniczych, rodzinnych;
- doświadczają sytuacji kryzysowych, problemów rodzinnych;
- doświadczają zaburzeń lękowych, depresyjnych, adaptacyjnych;
- cierpią z powodu zaburzeń odżywiania, psychosomatycznych;
- są ofiarami przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej;
- mają poczucie samotności, izolacji, bezradności; doświadczają trudności w radzeniu sobie z emocjami;
- wykazują zachowania aspołeczne, agresywne, autodestrukcyjne, opozycyjno- buntownicze i inne.

4.13. Gminne Centrum Kultury.

Gminne Centrum Kultury w Czersku to jednostka organizacyjna Gminy Czersk, której głównym przedmiotem działania jest w szczególności:

- organizowanie przedsięwzięć artystycznych, w tym spektakli, koncertów, wystaw, festiwali, przeglądów, warsztatów i konferencji,
- tworzenie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, w tym kół i klubów zainteresowań oraz rozwoju folkloru, w szczególności rękodzieła ludowego i artystycznego,
- edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, prezentowanie dorobku i popularyzacja lokalnych twórców, zaspokajanie potrzeb czytelniczych mieszkańców,
- prowadzenie kina oraz popularyzowanie wiedzy o sztuce filmowej, upowszechnianie i popularyzacja turystyki.

Institucja funkcjonuje po połączeniu trzech Ośrodków Kultury, w Czersku, Łęgu oraz Rytlu.

4.14. Stowarzyszenia i kluby sportowe działające na terenie miasta i gminy Czersk.

Na terenie miasta i gminy Czersk działają stowarzyszenia i kluby sportowe prowadzące działalność zgodnie z statutem zawierającym cele działalności stowarzyszenia i klubów sportowych oraz sposoby ich realizacji. Niektóre z nich aktywnie włączają się w prowadzenie działalności profilaktycznej wśród dzieci, młodzieży oraz mieszkańców, promując zdrowy styl życia oraz aktywne spędzanie czasu wolnego.

4.15. Grupy samopomocowe.

Grupy samopomocowe są dobrowolnymi zgromadzeniami osób, których aktywne działanie skierowane jest na wspólne pokonywanie chorób, problemów natury psychicznej albo socjalnej, które dotyczą bezpośrednio uczestników albo ich bliskich. Celem pracy grupy samopomocowej jest zmiana własnych osobistych warunków życia. Cele grupy samopomocowej skierowane są głównie na jej członków, a nie na osoby z zewnątrz. Grup samopomocowych nie prowadzą osoby udzielające na co dzień profesjonalnej pomocy. Na terenie Gminy Czersk działają niżej wymienione grupy samopomocowe:

- AI – Anon „POKÓJ” – Grupa samopomocowa rodzinna będąca wspólnotą krewnych lub przyjaciół osób mających problem z alkoholem. Istnieje ona w tym celu, aby rozwiązywać wspólne problemy przez dzielenie się swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją.
- AA „Z BORÓW” – Dobrowolna, samopomocowa grupa osób uzależnionych od alkoholu, utworzona w celu utrzymania trzeźwości własnej i wspomagania innych w jej osiągnięciu.

4.16. Środowiskowy Dom Samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego, przeznaczonym dla 30 osób z niepełnosprawnością intelektualną, zamieszkałych w szczególności na terenie miasta i gminy Czersk. Podstawowym zadaniem ŚDS jest zapewnienie uczestnikom oparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie ich potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną.

4.17. Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Placówka rozpoczęła swoją działalność w marcu 2001 r. w Czersku. Przeznaczona jest dla osób niepełnosprawnych, którym orzeczono niezdolność do pracy, a które zakwalifikowane zostały do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej. Organizatorem i jednocześnie jednostką zatrudniającą kadrę WTZ oraz przyjmującą uczestników na zajęcia do Warsztatu jest Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych, mieszczące się na ul. Pomorskiej 10, 89-650 Czersk. W ramach prowadzonych zajęć działają pracownie: pracownia plastyczna, pracownia krawiecko - rękodzielnicza, kuchnia terapeutyczna, pracownia ekologiczno-turystyczna, pracownia stolarska.

5. Przeciwdziałanie problemom alkoholowym, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym – cele, zadania.

Cel ogólny:

1. Stworzenie kompleksowego, spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zmniejszenia aktualnie występujących problemów wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zwiększenie zasobów do radzenia sobie z nimi,
2. Ograniczenie spożywania napojów alkoholowych, eksperymentowania i spożywania substancji psychoaktywnych, narkotyków oraz redukcja związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie gminy Czersk,
3. Podniesienie wiedzy w społeczeństwie lokalnym na temat konsekwencji i szkodliwości wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz promowanie postaw prozdrowotnych,
4. Podniesienie wiedzy i kształtowanie świadomości w społeczeństwie lokalnym w szczególności poprzez realizację działań w zakresie problemu uzależnień behawioralnych.
5. Profilaktyka uzależnień od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

Cele realizowane są poprzez następujące zadania:

Zadanie I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

L.p.	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Wspieranie Placówki Leczenia Uzależnień między innymi w zakresie realizacji efektywnych programów psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia.	Liczba programów, Liczba osób, Ilość godzin.
2.	Zabezpieczenie funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, udzielanie wsparcia osobom uzależnionym, współuzależnionym, uwikłanym w przemoc domową, eksperymentującym z substancjami psychoaktywnymi oraz osobom zagrożonym uzależnieniem.	Liczba osób, Ilość porad.
3.	Informowanie o dostępnych placówkach leczenia uzależnień oraz udzielanie pomocy w podjęciu dobrowolnego leczenia.	Liczba przeprowadzonych rozmów.
4.	Współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych oraz innymi podmiotami.	Liczba ośrodków, z którymi podjęto współpracę

5.	Zakup i dystrybucja materiałów profilaktycznych dla interesantów, pacjentów i terapeutów Poradni Leczenia Uzależnień w postaci broszur, prenumerat i ulotek.	Liczba przekazanych materiałów
----	--	--------------------------------

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

L.p.	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Utrzymanie i pokrycie kosztów działalności Ośrodka Profilaktyki Rodzinnej w Czersku między innymi: – bieżące utrzymanie, – wyposażenie ośrodka, – remonty, – wynagrodzenia pracowników, składki, – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych, – opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.	Wysokość środków finansowych.
2.	Pomoc dzieciom z grup ryzyka poprzez finansowanie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych w Gminie Czersk: – finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży, – finansowanie materiałów dydaktycznych, technicznych, plastycznych, – finansowanie wycieczek i wyjazdów – finansowanie wynagrodzenia osób prowadzących zajęcia.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.
3.	Pomoc dzieciom z grup ryzyka, a zwłaszcza dzieciom z rodzin zmagających się z problemem alkoholowym poprzez finansowanie zajęć socjoterapeutycznych w Gminie Czersk: – finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży, – wynagrodzenie osób prowadzących zajęcia, – finansowanie materiałów dydaktycznych, technicznych, plastycznych, – finansowanie wycieczek i wyjazdów.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.
4.	Dofinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym, jako integralnej części całorocznej pracy z dziećmi.	Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku.

5.	Dostarczanie wiedzy na temat problemów alkoholowych i narkomanii poprzez rozpropagowanie ulotek, broszur oraz innych materiałów służących profilaktyce i promocji zdrowego stylu życia.	Liczba opracowanych i udostępnianych ulotek.
6.	Informowanie o dostępności pomocy terapeutycznej członków rodzin z problemem narkomanii.	Ilość udzielonych porad/konsultacji.
7.	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.	Liczba opracowanych i upowszechnionych informacji.
8.	Podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk, oświaty oraz osób pracujących w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy.	Liczba szkoleń itp., Liczba osób podnoszących kwalifikacje.
9.	Dofinansowanie prowadzenia na terenie szkół i innych placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	Liczba osób objętych działaniami.
10.	Finansowanie wycieczek dla dzieci: - uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych, - uczestniczących w zajęciach profilaktyczno-edukacyjnych, - pochodzących z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - objętych programami rekomendowanymi i profilaktycznymi.	Liczba wycieczek/wyjazdów, Liczba dzieci.
11.	Podjęcie działań o charakterze edukacyjnym oraz profilaktycznym dla rodziców/opiekunów: – organizacji zajęć/spotkań grupowych dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.	Liczba rodziców/opiekunów objętych działaniami.
12.	Zakup materiałów edukacyjno-dydaktycznych dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi.	Liczba zakupionych materiałów.
13.	Organizacja festynów oraz imprez okolicznościowych o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, a także integracyjnym dla dzieci i ich rodziców/opiekunów, jako uzupełnienie pracy z rodzicami/opiekunami i dziećmi.	Liczba zorganizowanych wydarzeń, Liczba uczestników.
14.	Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w zakresie organizacji zajęć korekcyjno-edukacyjnych oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”	Liczba uczestników w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych.

15.	Dostosowanie istniejących miejsc pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym i innych grup ryzyka do wymogów spełniających standardy placówek wsparcia dziennego od strony organizacyjnej i merytorycznej. Finansowanie zadań realizowanych przez specjalistyczne i opiekuńcze placówki wsparcia dziennego.	Wysokość środków finansowych, Liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego
16.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii oraz problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej.	Ilość udzielonych porad/konsultacji.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

L.p.	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Diagnoza lokalnych zasobów i problemów do opracowania gminnego programu oraz monitorowanie podejmowanych działań. Realizacja projektów badawczych i innych działań diagnostycznych mających na celu zdiagnozowanie stanu problemów uzależnień, w tym behawioralnych, na terenie Gminy Czersk. Korzystanie z bazy zasobów własnych.	Ilość przeprowadzonych diagnoz.
2.	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i placówek opiekuńczo-wychowawczych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, realizacja programów profilaktycznych.	Liczba uczestników.
3.	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych działań profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu uzależnień od narkotyków i dopalaczy dla dzieci i młodzieży. Realizacja programów profilaktycznych.	Liczba osób, Ilość zrealizowanych działań.
4.	Wdrażanie oraz realizowanie programów rekomendowanych o potwierdzonej skuteczności znajdujących się w bazie programów rekomendowanych.	Ilość zrealizowanych programów rekomendowanych, Liczba uczestników.

5.	Organizowanie i finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji.	Liczba przeszkolonych osób.
6.	Zakup i prowadzenie kampanii profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych oraz zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, dopalaczy) oraz w zakresie uzależnień/zagrożeń behawioralnych.	Ilość zrealizowanych kampanii. Ilość materiałów.
7.	Realizacja zajęć edukacyjnych i profilaktycznych.	Liczba uczestników.
8.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.	Ilość zrealizowanych działań.
9.	Propagowanie zajęć angażujących dzieci i młodzież w alternatywne wobec uzależnień formy spędzania czasu wolnego z ukierunkowaniem ich aktywności na wolność wobec środków uzależniających.	Liczba działań.
10.	Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.	Ilość działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców, Liczba uczestników.
11.	Wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych będących integralnym elementem programu profilaktycznego.	Liczba uczestników.
12.	Współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami, korzystanie z zasobów online.	Liczba opublikowanych materiałów.
13.	Realizacja działań edukacyjnych i kampanii z zakresu zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego.	Ilość zrealizowanych kampanii.
14.	Współpraca ze Szkołami Nauki Jazdy w zakresie wzbogacenia programów szkoleniowych dla kandydatów na kierowców o tematykę dotyczącą wpływu alkoholu na organizm i zdolności poznawcze kierowcy – przekazanie materiałów profilaktycznych.	Ilość przekazanych materiałów.
15.	Doposażenie Ośrodka Profilaktyki Rodzinnej do potrzeb realizacji niniejszego programu oraz prowadzenia zajęć.	Ilość środków finansowych przeznaczonych na wyposażenie.

16.	Organizacja szkoleń tematycznych dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie przeciwdziałania uzależnieniom, przeciwdziałania narkomanii, systemie przeciwdziałania przemocy oraz różnych grup zawodowych, które w swojej pracy mogą spotkać się z tematem uzależnień/zagrożeń behawioralnych.	Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji, wykładów. Itp., Liczba uczestników.
17.	Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do różnych grup zawodowych oraz mieszkańców Gminy w zakresie promocji zdrowia psychicznego i promowania postaw prorodzinnych.	Ilość zrealizowanych działań, Liczba uczestników.
18.	Prowadzenie działań informacyjnych w obszarze zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi.	Ilość działań edukacyjnych.
19.	Podjęcie działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do rodziców/opiekunów w odniesieniu do zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi.	Liczba rodziców/opiekunów objętych działaniami.
20.	Podjęcie działań profilaktycznych i edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zagrożeń behawioralnych.	Ilość zrealizowanych działań, Liczba uczestników
21.	Podjęcie działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do pracowników kasyn, zakładów bukmacherskich, sprzedawców, krupierów, kolektorów z zakresu odpowiedzialnej gry.	Ilość zrealizowanych działań, Liczba uczestników
22.	Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych i zagrożeń behawioralnych. Przekazywanie informacji na temat miejsc uzyskania pomocy i wsparcia w tym zakresie oraz możliwości przeciwdziałania problemom uzależnień.	Liczba udostępnianych informacji.
23.	Podnoszenie poziomu świadomości społecznej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku (prelekcje, konferencje, spotkania z rodzicami, ulotki kampanie itp).	Liczba zorganizowanych kampanii, Liczba odbiorców.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Udostępnienie lokalu oraz wyposażenia wspólnocie AA, stowarzyszeniom podejmującym działania wspierające trzeźwość oraz grupom samopomocowym.	Liczba wspomaganych stowarzyszeń oraz grup pomocowych.
2.	Współpraca ze stowarzyszeniami, szczególnie ze stowarzyszeniami abstynenckimi w zakresie lokalnych potrzeb i uwarunkowań.	Liczba stowarzyszeń współpracujących z CUS.
3.	Współdziałanie Centrum Usług Społecznych z Policją, kuratorami sądowymi, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi i samorządowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii.	Liczba zrealizowanych działań.
4.	Wsparcie przez Gminę Czersk zadań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych przez organizacje pozarządowe (otwarty konkurs ofert o dotacje dla organizacji pozarządowych przeprowadzony przez Urząd Miejski w Czersku).	Liczba stowarzyszeń, które otrzymały dotację, Liczba osób objętych wsparciem.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	Liczba podejmowanych interwencji.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie VI

Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Przyjmowanie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Ilość zgłoszeń.
2.	Zaproszenie na rozmowy osób, wobec których wpłynęły zgłoszenia do GKRPA i pouczenie ich o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i poddania się leczeniu odwykowemu – przeprowadzenie rozmów motywujących. Zaproszenie na rozmowy członków rodzin lub wnioskodawców.	Ilość osób, z którymi przeprowadzono rozmowę,
3.	Kierowanie osób na badanie biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.	Liczba osób skierowanych na badanie.
4.	Kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowego.	Liczba skierowanych wniosków.
5.	Współpraca z kuratorem sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.	Liczba wniosków skierowanych przez kuratora.
6.	Wykonywanie zobowiązania sądu do doręczenia pism za pośrednictwem komornika sądowego oraz przekazywanie potwierdzeń doręczenia pism za pośrednictwem komornika lub dowodu, że adresat przebywa pod danym adresem.	Liczba skierowanych wniosków o doręczenie pism za pośrednictwem komornika.
7.	Przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.	Liczba kontroli i skontrolowanych punktów.
8.	Wydawanie opinii w sprawie wniosków na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Czersku w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	Liczba wydanych opinii.
9.	Prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu i osób pijących w sposób szkodliwy.	Liczba podejmowanych działań.
10.	Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.	Liczba sprzedawców objętych działaniami.

Termin realizacji: okres trwania programu

Zadanie VII

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

	Poszczególne zadania do realizacji	Wskaźnik
1.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez działania realizowane przez Centrum Usług Społecznych w Czersku.	Liczba rodzin.

Termin realizacji: okres trwania programu

6. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.

Realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sprawuje Centrum Usług Społecznych w Czersku, a w szczególności Ośrodek Profilaktyki Rodzinnej w Czersku działający w strukturach Centrum Usług Społecznych w Czersku.

Partnerzy w realizacji programu:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Czersk,
- Urząd Miejski w Czersku,
- Placówki Oświatowe,
- Komisariat Policji w Czersku,
- Organizacje pozarządowe, grupy samopomocowe,
- Placówki służby zdrowia,
- Kuratorzy Sądu Rejonowego w Chojnicach,
- Inne jednostki organizacyjne gminy.

Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Czersku, będzie składał roczne sprawozdanie merytoryczno-finansowe z wykonania programu Burmistrzowi Czerska oraz Radzie Miejskiej w Czersku.

7. Spodziewane efekty realizacji Programu.

Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy wobec skutków używania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.
- Wczesne wykrywanie problemów, zwiększenie świadomości, wsparcie środowiskowe, poprawa zdrowia psychicznego oraz zapobieganie chorobom i problemom.
- Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od środków psychoaktywnych oraz podniesienie jakości świadczonych usług poprzez przedstawicieli instytucji.
- Wzrost zaangażowania instytucji i organizacji pozarządowych w pracę na rzecz edukacji i profilaktyki.
- Zmniejszenie liczby osób uzależnionych poprzez edukację i profilaktykę.
- Zwiększenie zaangażowania jednostek oraz lokalnej społeczności w działania związane z profilaktyką uzależnień.

8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obsługę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czersku prowadzi Centrum Usług Społecznych w Czersku. Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są z środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym programie. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków GKRPA. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi czynny udział, potwierdzony listą obecności z posiedzeń Komisji, zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji lub podczas jego nieobecności - przez Sekretarza. Planowane są 22 posiedzenia Komisji rocznie. Dopuszcza się realizację większej ilości posiedzeń w przypadku uzasadnionej konieczności. Pracami Komisji kieruje Przewodniczący Komisji, a w razie jego nieobecności Sekretarz Komisji.

1. Za udział w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie wynosi:
 - 1) **400,00 zł** brutto dla sekretarza komisji oraz dla przewodniczącego komisji,
 - 2) **300,00 zł** brutto dla członka komisji.
2. Za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, członek komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości **100,00 zł** brutto, niezależnie od ilości kontrolowanych punktów w ramach jednej kontroli. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności zatwierdzona przez Przewodniczącego Gminnej Komisji lub podczas jego nieobecności przez Sekretarza.

3. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia w związku z odbywaniem podróży służbowej samochodem należącym do członka komisji jest umowa o zwrot kosztów przejazdu zawierająca odpowiedni zapis uprawniający do zwrotu kosztów przejazdu, według zasad aktualnie obowiązujących przepisów prawa *określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.*

9. Źródła finansowania programu.

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 będzie realizowany przez cztery lata kalendarzowe w ramach dochodów własnych Gminy Czersk, w tym środków finansowych stanowiących dochody z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu są w poszczególnych latach ujmowane w planie budżetu gminy Czersk.
3. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 przewiduje się ponoszenie wydatków w szczególności na:
 - wynagrodzenia–pracowników OPR oraz pochodne od wynagrodzeń, składki na Fundusz pracy, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki na ubezpieczenia społeczne, wpłaty na PFRON, odpisy na ZFŚS, wpłaty na PPK,
 - opłaty związane z utrzymaniem budynku OPR między innymi: przegląd pieca, przegląd kominiarski, roczny techniczny przegląd budynku, zakup energii, zakup usług remontowych, usługi pocztowe, usługi telekomunikacyjne, wywóz nieczystości, opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
 - wynagrodzenia członków GKRPA za posiedzenia oraz kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
 - finansowanie szkoleń dla osób pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień, zakup usług związanych z zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
 - zakup usług obejmujących wykonanie opinii psychologiczno-psychiatrycznych, opłaty sądowe za złożenie wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia, opłaty biegłych sądowych, opłaty za doręczenia komornicze, finansowanie delegacji- podróży służbowych krajowych,
 - zabezpieczenie funkcjonowania punktu informacyjno-konsultacyjnego, udzielanie wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz członków rodzin - dyżury terapeutów (zakup materiałów, przeprowadzenie konferencji, kampanii, szkoleń itp.)
 - umowy zlecenia: prowadzenie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych, socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych,
 - realizację programów rekomendowanych, organizację zajęć dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, pochodne od wynagrodzeń,
 - zakup materiałów i wyposażenia OPR (m.in. artykuły biurowe, wyposażenie, środki czystości),
 - materiały edukacyjne i plastyczno-techniczne dla dzieci, materiały do organizacji imprez okolicznościowych dla dzieci i rodziców, materiały profilaktyczne, materiały niezbędne do

- realizacji kampanii profilaktycznych, zakup kampanii, realizacja działań profilaktycznych w szkołach,
- zakup środków żywności w przeznaczeniu na: dożywianie dzieci uczęszczających na zajęcia, poczęstunek podczas spotkań okolicznościowych, paczki dla dzieci, susz konferencyjny dla GKRPA/ZI/GDP, poczęstunek podczas szkoleń i konferencji/realizację kampanii edukacyjnych, poczęstunek dla dzieci i młodzieży uczestniczących w działaniach profilaktycznych na terenie szkół.
 - organizacja wyjazdów i wycieczek dla dzieci, zakup usług zdrowotnych, zakup usług transportowych przewóz dzieci na wycieczki, umowa z psychologiem.
 - współfinansowanie kampanii związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej.
 - finansowanie innych niezbędnych potrzeb do realizacji zadań wskazanych w niniejszym programie.
4. Dodatkowo w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 co roku zostanie przeprowadzony otwarty konkurs ofert o dotację na realizację zadań własnych gminy w zakresie prowadzenia programów i klubów abstynenta oraz organizacji imprez związanych z profilaktyką uzależnień oraz zwalczania nałogów dla organizacji pozarządowych przeprowadzony przez Gminę Czernichów zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
5. Zadania publiczne w zakresie programów profilaktyki uzależnień zlecone organizacjom pozarządowym i dofinansowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.